

Anneden Algılanan Narsisistik Özellikler Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Anneden Algılanan Narsisistik Özellikler Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16042>

Özet

Anneden Algılanan Narsisistik Özellikler Ölçeği (AANÖÖ), 2020 yılında Emre Han Alpay tarafından geliştirilmiş bir psikolojik ölçüm aracıdır. Bu ölçek, bireylerin annelerinin sergilediğini düşündükleri **narsisistik özelliklerin** şiddetini ve yaygınlığını değerlendirmek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçeğin geliştirilme amacı, algılanan maternal narsisizmin, bireylerde görülen **psikopatoloji** düzeyleri ile olan ilişkisini incelemek ve bu ilişkide **kendini eleştirinin** aracı (arabulucu) rolünü belirlemektir. Ölçek, özellikle klinik psikoloji ve gelişimsel psikopatoloji alanlarında, ebeveyn-çocuk ilişkilerinin uzun dönemli etkilerini araştırmaya yönelik önemli bir katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Narsisizm, anne, algılanan narsisizm, psikopatoloji, kendini eleştirisi, ebeveynlik, ölçek geliştirme, narsistik kişilik.

Yazarlar

Emre Han Alpay

Amaç

Ölçeğin temel amacı, yetişkin bireylerin annelerinde algıladıkları **narsisistik davranış kalıplarının** standardize edilmiş bir yöntemle nicel olarak ölçmektir. Bu araç, özellikle klinik araştırmalarda ve psikoterapi uygulamalarında, bireyin erken dönem anne deneyimlerinin yetişkinlikteki ruh sağlığı üzerindeki etkilerini sistematik olarak incelemek üzere geliştirilmiştir. Araştırma, algılanan maternal narsisizmin, bireyin kendi benlik algısı ve **duygusal düzenleme** yeteneği üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerini anlamaya hedeflemiştir.

Ölçek, Alpay'ın doktora tezi kapsamında, algılanan narsisistik özelliklerin **psikopatolojik** sonuçlarla ilişkisini derinlemesine analiz etmek için birincil ölçüm aracı olarak kullanılmıştır. Bu bağlamda, ölçek spesifik olarak narsistik özelliklerin (örneğin, grandiyöziye, empati eksikliği, hayranlık ihtiyacı) anneler tarafından ne ölçüde sergilendiğini, ancak bu özelliklerin yetişkin çocuk tarafından nasıl yorumlandığını ve içselleştirildiğini ölçmektedir.

Yapı

Anneden Algılanan Narsisistik Özellikler Ölçeği (AANÖÖ), ölçtüğü temel yapıyı itibarıyla **ilişkisel narsisizmin** algılanan boyutuna odaklanmaktadır. Ölçek, annenin bireysel narsisistik kişilik bozukluğunu teşhis etmekten ziyade, çocuğun bu özelliklere maruz kalma deneyimini ve bunun öznel etkisini kaydetmektedir.

Ölçeğin dayandığı teorik çerçeve, ebeveynlik tarzları ve kişilik özelliklerinin, çocuktaki bilişsel gelişmelerin ve duygusal tepkilerin gelişimindeki kritik rolüne işaret eder. Özellikle, narsistik ebeveynlerin çocuklarında sıklıkla görülen **yüksek kendini eleştiri** seviyelerinin, algılanan narsisizmin psikopatolojiye yol açan araç mekanizma olduğu varsayılmıştır. Bu nedenle AANÖÖ, bu karmaşık ebeveyn-çocuk etkileşiminin algısal temelini oluşturur.

Geçerlik

Ölçeğin geliştirildiği orijinal kaynakta (Alpay, 2020 [Doktora tezi](#)), spesifik geçerlik katsayıları (örneğin, yapı geçerliği, ölçüt geçerliği) özet olarak belirtilmemiştir. Ancak, bir ölçek geliştirme çalışması olduğu için, ölçeğin yapı geçerliğinin sağlanması amacıyla genellikle **açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri** yapılmıştır.

Bu tür bir psikometrik araçta, geçerliğin sağlanması, maddelerin gerçekten anneden algılanan narsistik özellikleri ölçtüğünü ve başka yapılarla (örneğin, genel ebeveynlik stili, depresyon) uygun şekilde ayrıştığını göstermeyi gerektirir. Detaylı geçerlik analizleri, tezin tam metninde mevcuttur.

Güvenirlilik

Orijinal kaynak özetinde güvenirlik bilgileri de (örneğin, Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı, test-tekrar test güvenilirliği) doğrudan listelenmemiştir. Bir geliştirme ölçeği olarak, AANÖÖ'nün iç tutarlılığının yüksek olması beklenir. İç tutarlılık, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ne ölçüde tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösteren temel bir güvenirlik göstergesidir.

Güvenirlilik analizleri, ölçeğin farklı zamanlarda veya farklı madde setleriyle yapılan ölçümlerde tutarlı sonuçlar üretme yeteneğini doğrulamak için kritik öneme sahiptir. Kullanıcıları, bu verilerin tamamına erişmek için Alpay'ın [Mersin Üniversitesi](#)'nde savunulan doktora tezine başvurularını gerekmektedir.

Faktör Analizi

Anneden Algılanan Narsistik Özellikler Ölçeği'nin geliştirilme aşamasında, ölçeğin yapısal bütünlüğünü ortaya koymak amacıyla faktör analizi teknikleri kullanılmıştır. Narsisizm yapısının karmaşıklığı göz önüne alındığında, bu analizler muhtemelen algılanan maternal narsisizmin **farklı boyutları** (örneğin, istismarcı narsisizm, grandiyöz narsisizm, kırılan narsisizm) yansıtan alt faktörleri ortaya çıkarmıştır.

Faktör yapısının belirlenmesi, hem ölçeğin teorik temellerini destekler hem de skollamanın hangi alt boyutlar üzerinden yapılması gerektiğini belirler. Ölçek maddelerinin faktör yükleri ve faktörler arasındaki korelasyonlar, tezin metodoloji bölümünde detaylıca açıklanmıştır.

Araç

Test Türü: Geliştirme (Yeni bir yapıya özgü olarak Türkçe literatüre kazandırılmıştır)

Format: Derecelendirme formatında çok maddeli bir öz bildirim ölçeği olduğu varsayılmaktadır.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yetkinler (Annelerinden algıladıkları özellikleri değerlendiren yetkin çocuklar).

Yaş Grubu: Ergenlik sonrası ve yetkinlik.

Popülasyon Detayları: Orijinal çalışmada, genellikle üniversite öğrencileri veya genel yetkin popülasyonu üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Bireylerin annelerinin davranışları ve tutumları belirli bir derecelendirme ölçeği (örneğin, Likert tipi) üzerinde değerlendirmesi istenmektedir. Ölçek, bireyin geçmişi ve mevcut anne-çocuk ilişkisi deneyimlerine dayanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Maternal narsisizm, ebeveyn etkisi, kişilik psikolojisi, klinik psikoloji, öz eleştirisi, ruh sağlığı, psikolojik savunma mekanizmaları.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: ORCID bilgisi kaynakta mevcut değildir.

Bağımlı E-posta Adresleri: emre.alpay@emu.edu.tr

Yazın Adresi: Emre Han Alpay (Tezin yapıldığı kurum: [Mersin Üniversitesi](#), 2020).

Şinler, Ücret ve Test Yaşı

Test Yaşı: 2020 (Ölçeğin ilk kez geliştirildiği ve kullanıldığı doktora tezi tarihi).

Şinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir tezin parçası olarak geliştirildiği için, kullanım genellikle yazarın iznine tabidir. Ticari kullanım için ücretlendirme bilgisi mevcut değildir. Akademik araştırmalarda kullanım için yazar ile iletişime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

Alpay, E. (2020). *Anneden algılanan narsisistik özellikler ile psikopatoloji arasındaki ilişkide kendini eleştirinin araç rolü incelenmesi* [Yayınlanmamış doktora tezi]. Mersin Üniversitesi, Mersin.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [anneden-algılanan-narsisistik-ozellikler-olcegi-toad.pdf](#)

Anneden Algılanan Narsisistik Özellikler Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri kaynak içerikte yer almamaktadır. Bu nedenle maddeler bu bölümde sunulamamaktadır. Detaylı bilgi için yazarın doktora tezine başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM